

TERME NIN U IZGRADNJI - MOGUĆNOSTI LIJEČENJA REUMATSKIH BOLESTI PELOIDOM-LIMANOM

TERME NIN IN THE PROCESS OF CONSTRUCTION - THE POSSIBILITIES OF TREATMENT OF RHEUMATIC DISEASES BY PELOID-LIMAN

Želimir Maštrović¹ ♦ Željko Predovan²

Najveće nalazište morskog peloida-limana u Republici Hrvatskoj je kraj grada Nina. Na jednom od tri lokaliteta u zapadnoj laguni, Zavod za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u Zagrebu, Demetrova 18 ustvrdio je količinu od 48.000 m³ peloida.

Analiza. Svi uzorci svojim fizikalnim i kemijskim svojstvima odgovaraju organskim limanima; uzorci su razgrađeni, sitnozrnati i mazivi; vlažni uzorci dobro bubre i zadržavaju vlagu; organskih tvari u suhoj materiji ima 7,6 do 13,1%; u vodi topivih tvari ima 6%; vrijednost pH oko 7; uzorci sadrže sumporovodika i sulfida 5-83 mg u 100g suhog limana, željeza u 2,5% do 5% na 100g suhog limana.

Terapijsko djelovanje uvjetovano je posebnim karakteristikama: postoji veći otpor toplini i toplinsko zadržavanje; kondukcija topline je jednoličnija bez oscilacija; zbog nepodražajnih intermedijarnih temperatura daje jači toplinski efekt; točka indiferentnosti se pomiče čime je moguća viša temperatura bez reakcije kože. *Indikacije* u reumatologiji: kod upalnih bolesti (AR, AS, PsA) u remisiji; kod ekstraartikularnog reumatizma; kod vertebralnih kompresivnih sindroma; kod artroza (OA) zglobova. *Cilj:* smanjenje bolova, povećanje opsega kretnji i jačanje muskulature, resorpciju eksudata, smanjenje otekline, i dr.

Realizacija zdravstveno-turističkog centra (ZTC) je u tijeku: naš idejni projekt (DPU) je prihvaćen, a izvedbeni se radi. Lociran je sjeverozapadno od grada Nina, na dijelu prostrane lagune. Značaj, osjetljivost i posebnost ovog područja je u postojanju ljekovitog blata-peloida što je i temeljna fizička vrijednost ovog prostora, za koji su istražene i potvrđene sve relevantne karakteristike. Ovim projektom čitav prostor dobija novo, više značenje u smislu njegova pravilnog i organiziranog korištenja, dakle striktno poštivanje urbanog reda, što uključuje i temeljitu infrastrukturnu opremljenost područja i poštivanja kriterija našeg (idejnog) *Detaljnog plana uređenja "Ninsko blato" uz Studiju utjecaja na okoliš*, te realizaciju sadržaja sukladno *Prostornom planu grada Nina*. Planirani sadržaji u prostoru su: sadržaji zdravstvenog karaktera sa smještajem; apartmansko naselje; kongresni centar; športsko-rekreacijski kompleks; zona turističkih vila; ruralno selo; hotelski kompleks; amfiteatar i dr.

Zdravstveno-turistički centar. Posebni odjel klinike sa 80 soba i 40 apartmana kliničkog tipa, prostori za fizioterapiju: peloidoterapiju, bazeni, dvorane za kinezioterapiju, rekreacijski prostor, *Wellness* sa sadržajima i kapacitetom od 360-400 kreveta, konferencijska dvorana za 250-300 mjesta. Ukupni smještaj od 1200 kreveta i obuhvaća površinu zone 10,1 ha.

Ključne riječi: liman, talasoterapija, Terme Nin